

IXTISOSLASHTIRILGAN MAKTAB O'QUVCHILARINING ARXITEKTURA DIZAYNI ORQALI KASBIY MAHORATLARINI RIVOJLANTIRISH

Irgashev Ravshan Sobirjonovich

RIDM o'qituvchisi. Toshkent sh.

arxitektor_55@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10890276>

Annotatsiya. Mazkur maqolada ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarining arxitektura dizayni orqali kasbiy mahoratlarini rivojlanterish masalalari yoritib berilgan. Maqola davomida arxitekturaning o'ziga xos soha ekanligi va imkoniyatlari haqida so'z boradi. Shuningdek, dars jarayonidan rasmlar berib o'tilganligi maqolaning mazmunini yanada ochib berishga xizmat qilgan.

Kalit so'zlar: ixtisoslashtirilgan maktab, arxitektura, dars jarayoni, o'rta maktab o'quvchilari, dizayn.

DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL SKILLS OF SPECIALIZED SCHOOL STUDENTS THROUGH ARCHITECTURAL DESIGN

Abstract. This article highlights the issues of developing professional skills of specialized school students through architectural design. The article talks about the fact that architecture is a unique field and its possibilities. Also, the presentation of pictures from the lesson served to further reveal the content of the article.

Key words: specialized school, architecture, teaching process, high school students, design.

РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ НАВЫКОВ УЧАЩИХСЯ ПРОФИЛЬНЫХ ШКОЛ ЧЕРЕЗ АРХИТЕКТУРНОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ

Аннотация. В данной статье рассмотрены вопросы развития профессиональных навыков учащихся профильных школ посредством архитектурного проектирования. В статье говорится о том, что архитектура – уникальная область и ее возможности. Также презентация фотографий с урока послужила дальнейшему раскрытию содержания статьи.

Ключевые слова: специализированная школа, архитектура, учебный процесс, старшеклассники, дизайн.

Arxitektura – maftunkor va dinamik soha bo'lib, u ham ta'limga, ham tadbirkorlikka qiziquvchi o'rta maktab o'quvchilari uchun keng imkoniyatlar yaratadi. Bu odamlar hayotiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan funksional va estetik jihatdan yoqimli joylarni yaratish uchun san'at va ilm-fanni birlashtirgan kasb. Arxitektura bo'yicha martaba izlash ijodkorlik, muammolarni hal qilish va innovatsiyalarga bo'lgan chuqur ishtiyoqni, shuningdek, umrbod ta'limga sodiqlikni talab qiladi. Ushbu maqolada men arxitekturaga ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilari uchun ajoyib kasb tanlovi bo'lishining ba'zi sabablarini, jumladan, ijodkorlik, ta'sirchanlik, hilma-hillik, qiyinchilik, tadbirkorlik va global tajribalar uchun imkoniyatlarni o'rgataman.

Ijodkorlik:

Ijodkorlik arxitekturaning hal qiluvchi jihatni hisoblanadi. Arxitektor sifatida sizga nafaqat yashovchilarning funksional ehtiyojlarini qondiradigan, balki ularning estetik afzalliliklari va madaniy qadriyatlarni aks ettiradigan binolar va makonlarni loyihalash vazifasi yuklangan. Buning uchun siz kuchli ijodiy qarashga va konseptsiyani aniq dizaynga aylantira oladigan innovatsion g‘oyalarni yaratish qobiliyatiga ega bo‘lishingiz kerak.

1-rasm. Respublika ixtisoslashtirilgan dizayn maktabi arxitektura yo‘nalishi
10-sinf o‘quvchilari

Arxitekturada ijodkorlik hayolot, muammoni yechish qobiliyatlari va texnik bilimlarning kombinatsiyasini o‘z ichiga oladi (1-rasm). Bu byudjetlar, qurilish me’yorlari va havfsizlik qoidalari kabi amaliy cheklovlarni hisobga olgan holda qutidan tashqarida fikr yuritish, bir xillikka qarshi chiqish va chegaralarni surish qobiliyatini talab qiladi.

Karyera o‘sishi:

Dizayn me’mori: Ushbu martaba yo‘li binolar va makonlarni loyihalashga qaratilgan. Dizayn arxitektorlari mijozlar bilan dizayn konsepsiyasini ishlab chiqish, chizmalar va modellarni yaratish va qurilish jarayonini nazorat qilish uchun ishlaydi (2-rasm).

2-rasm. Respublika ixtisoslashtirilgan dizayn maktabi arxitektura yo‘nalishi o‘quvchilarining nazariy va amaliy darslari

Loyiha menejeri:

Loyiha menejerlari binolar va joylarni rejalashtirish, loyihalash va qurilishni boshqarish uchun javobgardir. Ular mijozlar, arxitektorlar, muhandislar va pudratchilar bilan yaqin hamkorlik qilib, loyihalarni o‘z vaqtida va byudjet doirasida bajarilishini ta’minlaydi.

Shahar rejalashtiruvchi:

Shahar rejalashtiruvchilar jamoalar va shaharlarni loyihalash va rivojlantirish uchun mas’uldirlar. Ular barqaror va yashash uchun qulay joylar yaratish uchun ijtimoiy, iqtisodiy va ekologik omillarni muvozanatlash uchun ishlaydi.

Ta’sir va hamkorlik:

Arxitektura jamiyat, atrof-muhit va iqtisodiyotga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Arxitektorlar qurilgan muhitni shakllantirish va odamlarning yashashi, ishlashi va bir-biri bilan o‘zaro munosabatiga ta’sir qilish kuchiga ega. Ular o‘z dizaynlarining ijtimoiy, madaniy va atrof-muhitga ta’sirini hisobga olishlari va jamiyatga ijobiy hissa qo‘sishlarini ta’minlashlari shart. Arxitektor bir necha jihatdan ijobiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Masalan, ular energiya samaradorligini oshiradigan, uglerod chiqindilarini kamaytiradigan va barqaror materiallardan foydalanadigan binolarni loyihalashlari mumkin.

Arxitektura - bu muhandislar, pudratchilar va mijozlar kabi boshqa mutaxassislar bilan ishlashni o‘z ichiga olgan hamkorlikdagi kasb. Me’morlar boshqalar bilan samarali ishlash va o‘z dizaynlarini hayotga tatbiq etish uchun kuchli muloqot va jamoada ishlash ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak. Arxitekturadagi hamkorlik aqliy hujum, muammolarni hal qilish va qaror qabul qilish kabi bir qator faoliyatni o‘z ichiga oladi. Arxitektorlar o‘z mijozlari va manfaatdor tomonlarning ehtiyojlari va intilishlarini diqqat bilan tinglashlari va ularning talablariga javob beradigan dizaynlarni ishlab chiqish uchun hamkorlikda ishlashlari kerak (3-rasm).

3-rasm. Respublika ixtisoslashtirilgan dizayn maktabining Soha korxonalari bilan hamkorlik aloqalari

Ta’lim va tadbirkorlik:

Arxitektor sifatida siz o‘zingizning arxitektura firmangizni ochish orqali ham tadbirkorlik bilan shug‘ullanishingiz mumkin. Bu o‘z martabangizni nazorat qilish, o‘z brendingizni yaratish va o‘zingiz qiziqqan loyihalar ustida ishlash uchun ajoyib imkoniyat bo‘lishi mumkin.

Ta’lim:

Arxitektura bilan shug‘ullanish uchun katta hajmdagi ta’lim talab etiladi, bu o‘rganish va shaxs sifatida o‘sish uchun ajoyib imkoniyat bo‘lishi mumkin. Siz dizayn tamoyillari, qurilish texnikasi va atrof-muhitning barqarorligi va boshqa narsalar haqida chuqr tushunchaga ega bo‘lasiz (4-rasm).

4-rasm. Respublika ixtisoslashtirilgan dizayn maktabining
Universitetlar bilan hamkorlik aloqalari

Global imkoniyatlar:

Arxitektorlarga global talab, ayniqsa tez o‘sish va urbanizatsiyani boshdan kechirayotgan mamlakatlarda mavjud. Bu shuni anglatadiki, to‘g‘ri malaka va malakaga ega arxitektorlar dunyoning turli burchaklarida ish imkoniyatlarini topa oladi.

Madaniy almashinuv:

Arxitekturada martaba bilan shug‘ullanish sizga turli mamlakatlarda sayohat qilish va ishslash imkoniyatini beradi, bu boyituvchi tajriba bo‘lishi mumkin. Siz turli madaniyatlar, urfodatlar va dizayn uslublari bilan tanishish va ularni ishingizga qo‘sish imkoniyatiga ega bo‘lasiz.

Loyihalash korxonalari:

Ko‘pgina yirik arxitektura korxonalari global miqyosda mavjud, ya’ni siz ushbu fkorxonalarda ishлаshingiz va dunyoning turli burchaklarida joylashgan bo‘lishingiz mumkin. Bu sizga turli mamlakatlardagi yuqori darajadagi loyihalarda ishlash uchun noyob imkoniyatni taqdim etishi mumkin. Umuman olganda, arxitektura dizayn, ijodkorlik va dunyoga ijobiyligi ta’sir ko‘rsatishga ishtiyoqi bo‘lganlar uchun qiziqarli va qoniqarli martaba tanlovi bo‘lishi mumkin (5-rasm).

5-rasm. Respublika ixtisoslashtirilgan dizayn maktabining
Universitetlar bilan hamkorlik aloqalari

REFERENCES

1. Inog‘omov B.I. “Zamonaviy bino va inshootlarni loyihalash”. Toshkent, 2010 y. O‘quv qo‘llanma.
2. Ubaydullayev X.M., Inagamova M.M. “Turar joy va jamoat binolarini loyihalashning tipologik asoslari” Toshkent., 2009 y. Darslik.
3. Qurilish me’myorlari va qoidalari. QMQ 2.08.02-96. Jamoat binolari va inshootlari. Internet saytlar.
 1. <https://artdeco.uz/>
 2. <https://mc.uz/oz>
 3. <https://www.sciencebox.uz/index.php/arxitektura>